

روزه استیجاری

روزه استیجاری

نیابت از شخص زنده در انجام روزه قضا

۳۰۸. پدرم مقداری نماز قضا دارد، ولی قدرت انجام آن را ندارد. آیا بر من که پسر بزرگ خانواده هستم، جایز است در زمان حیات پدرم نمازهای فوت شده او را قضا نمایم و یا شخصی را اجیر کنم تا آن را انجام دهد؟
(ج) نیابت از شخص زنده برای انجام نماز و روزه قضا صحیح نیست.

اجیر گرفتن از ترکه پدر برای روزه‌های وی

۳۰۹. اگر شخصی فوت کند و همه دارایی او خانه ای باشد که فرزندان در آن سکونت دارند، و نماز و روزه بر ذمه او باشد و پسر بزرگ او هم به علت کارهای روزانه قادر به قضای آن نباشد، آیا واجب است که این خانه را بفروشند و نماز و روزه او را قضا نمایند؟

(ج) در فرض مرقوم، خانه ملک ورثه است و فروش آن واجب نیست، ولی قضای نماز و روزه ای که به عهده پدر است، در هر حالی بر پسر بزرگتر واجب است، مگر در صورتی که میّت وصیت به اجیر گرفتن از ثلث ترکه اش کرده باشد و ثلث ترکه هم برای انجام همه نماز و روزه‌های او کفایت کند که در این صورت ثلث ترکه باید برای آن مصرف شود.

وظیفه پسر بزرگ نسبت به روزه‌های وصیت شده

۳۱۰. با توجه به این که من پسر بزرگ پدرم هستم و شرعاً باید قضای نماز و روزه‌های او را به‌جا بیاورم، در موردی که قضای نماز و روزه چند سال بر عهده پدرم باشد، ولی وصیت کرده باشد که فقط قضای نماز و روزه یک سال برای او به‌جا آورده شود، تکلیف من چیست؟

(ج) اگر میّت وصیت کرده باشد که قضای نماز و روزه‌های او از ثلث ترکه به‌جا آورده شود، جایز است از ثلث ترکه، شخصی را برای انجام آن اجیر نمایید و اگر نماز و روزه ای که بر ذمه اوست بیشتر از مقداری باشد که وصیت کرده است، بر شما واجب است که آن‌ها را برای او قضا کنید، هرچند با اجیر کردن شخصی از مال خودتان برای انجام آن باشد.

کافی نبودن ترکه برای قضای روزه میت

۳۱۱. شخصی فوت کرده و قضای روزه ماه مبارک رمضان و نماز بر عهده اوست و فرزند ذکوری هم ندارد. مقداری مال

به جا گذاشته که برای قضای یکی از نماز و روزه کفایت می کند. در این صورت قضای نماز مقدم است یا روزه؟
(ج) ترجیحی بین نماز و روزه نیست و بر ورثه واجب نیست که ما ترک وی را صرف قضای نماز و روزه او نمایند، مگر آن که در این باره وصیت کرده باشد، که در این صورت باید به وصیت او در اجیر گرفتن از ثلث ترکه برای قضای نماز و روزه اش به هر مقدار که کفایت می کند، عمل کنند.

اجیر گرفتن پسر بزرگتر برای قضای روزه پدر
۳۱۲. اگر پسر بزرگ تر بخواهد برای روزه های پدر از دنیا رفته اش، کسی را اجیر کند، آیا می تواند از ترکه میت خرج کند؟

(ج) خیر، پسر بزرگ تر باید خودش روزه های پدر را به جا آورد و یا از اموال خود، کسی را اجیر کند و حق ندارد از ترکه میت چیزی خرج کند؛ مگر آن که پدر وصیت کرده باشد.

روزه استجاری با داشتن کفاره نذر و قسم
۳۱۳. کسی که کفاره نذر و قسم بر عهده اوست، آیا می تواند روزه قضای کسی را قبول کند؟
(ج) مانع ندارد.

اجیر شدن با داشتن روزه قضا یا کفاره
۳۱۴. آیا کسی که روزه قضا یا روزه کفاره بر عهده اوست می تواند برای کسی روزه استیجاری نیابتی یا تبرعی بگیرد؟
(ج) در استیجاری مانعی ندارد ولی در تبرعی محل اشکال است.

تخلف وکیل یا اجیر از انجام عبادت
۳۱۵. زید از طرف برخی افراد، در اجیر گرفتن برای قضای نماز و روزه وکیل شد، یعنی مبلغی پول گرفت تا آن را به افرادی که اجیر می شوند بدهد، ولی او در امانت خیانت نمود و کسی را برای آن کار اجیر نکرد و در حال حاضر از عمل خود پشیمان است و می خواهد برئ الذمه شود، آیا باید عده ای را برای آن کار اجیر کند یا این که اجرت آن کار را به قیمت فعلی آن به صاحبانشان برگرداند یا این که فقط به مقدار پولی که دریافت کرده است بدهکار است؟ و در صورتی که خود او اجیر در قضای نماز و روزه باشد و قبل از انجام آن بمیرد، تکلیف چیست؟

(ج) اگر فردی که وکیل در استیجار است قبل از اقدام به اجیر کردن کسی برای قضای نماز یا روزه، مدت وکالتش به پایان برسد، فقط ضامن مالی است که دریافت کرده است و در غیر این صورت مختار است بین این که با پولی که دریافت کرده کسی را برای قضای نماز و روزه اجیر کند و یا وکالت را فسخ نموده و پول را به صاحبش برگرداند و در مورد اختلاف ارزش پول، بنا بر احتیاط با هم مصالحه کنند و اما شخصی که برای قضای نماز و روزه اجیر شده است، اگر اجیر شده باشد تا خودش آن کار را انجام دهد، در این صورت با وفاتش اجاره فسخ می شود و پولی که دریافت کرده باید از ترکه اش پرداخت شود. ولی اگر مباشرت خود او در انجام عمل شرط نباشد، مدیون به انجام خود آن کار است و ورثه او باید کسی را از ترکه اش برای انجام عمل اجیر کنند البته اگر ترکه ای داشته باشد، و الا چیزی در این رابطه بر عهده آنان نیست.

کفاره افطار روزه استیجاری

۳۱۶. اگر کسی برای گرفتن روزه قضای ماه رمضان اجبر شود و بعد از زوال افطار کند، آیا کفاره بر او واجب است یا خیر؟
(ج) کفاره بر او واجب نیست.

وصیت به غیر ورثه جهت روزه قضا

۳۱۷. شهیدی به یکی از دوستانش وصیت نموده که احتیاطاً از طرف وی چند روز روزه قضا بگیرد، ولی ورثه شهید به این مسائل پایبند نیستند و طرح وصیت او هم برای آنها ممکن نیست و روزه گرفتن هم برای دوست آن شهید مشقت دارد، آیا راه حل دیگری وجود دارد؟
(ج) اگر آن شهید به دوست خود وصیت کرده که خودش شخصاً برای او روزه بگیرد، ورثه او در این مورد تکلیفی ندارند، و اگر برای آن فرد روزه گرفتن به نیابت از شهید مشقت دارد، تکلیف از او ساقط است.